

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

ШАҲАР
ИЖТИМОЙ-
СИЁСİY
ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 68 (9.412) 2000 йил 9 июнь, жума

Сотувда эркин нархда

ДАВР САДОСИ

БАРЧА МАНАБАЛАРДАН ОЛИНГАН СЎНГИ ХАБАРЛАР

Мамлакатимизда

♦ **Бугун** матбуотда «Ўзбекистон Республикасининг таъшиқ иқтисодий фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонунига ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикасининг Қонуни эълон қилинган.

♦ Тошкентда «Орол денгизи ҳавзасида сув ресурсларини бошқариш муаммолари» мавзуга бағишланган халқаро анжуман бўлиб ўтди.

♦ Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университетида «Фавқуллода вазиятлар журналистикаси» мавзусидаги илмий-амалий семинар ўз ишчи якунида. Анжумани халқаро Қизил Хоч қўмитасининг Ўзбекистондаги ваколатхонаси билан университетнинг журналистика факультети ташкил этди.

♦ Ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш институтида ўрта мактаб, академик лицей ва касб-хунар коллежлари учун яратилган «Мустақил фикрлаш» ўқув қўлланмасини ўрганишга бағишланган семинар-кеңаш ўз ишчи бошланди.

♦ Тошкент шаҳрида яна бир ёпиқ сузиш ҳавзасини барпо этишга киришилди. «Юнусобод» теннис клуби ҳудудида барпо этилаётган бу иншоот жаҳон стандартлари талабига тўла жавоб беради.

♦ Республика ўқув-услубий маркази «Кучли давлатдан кучли фуқаролик жамиятига ўтиш жараёнида оқсоқоллар кенгашларининг вазифалари» мавзусида икки кунлик семинар ўтказди.

♦ Маннон Уйғур номидаги Сурхондарё вилояти мусикали драма театри ташкил топганига 65 йил тўлди.

♦ Бенков номидаги Республика бадийи рассомлик билан юртида Камолитдин Бехзод таваллудининг 545 йиллигига бағишлаб буюк рассом номи билан аталган Миллий рассомлик ва дизайн институти талабаларининг ҳисоб-кўрсатмаси бўлди.

♦ Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида ўзбек миллий чолғулари ижрочиларининг 1-Республика кўрик-танлови ўтказилди.

♦ Республика Маънавият ва маърифат кенгаши, Ўзбекистон Ёзувчилар уюмиси ва вилоят Маънавият ва маърифат кенгаши ҳамкорлигида Наманганда 9-анъанавий машрабхонлик ҳафталиги бўлиб ўтди.

♦ Қорақалпоғистон Республикаси пиллакорлари давлатга 570 тонна «қумуш тола» етказиб бериб, йиллик шартномавий режими мuddатидан олдин бажарди.

♦ Тошкентда дзюдочиларнинг Халқаро Олимпия қўмитаси маҳорати остидаги халқаро семинари ўз ишчи бошланди.

♦ Тошкент вилоятида илк бор автомобиль йўлларининг кўрик- танлови ўтказилди.

♦ Фаргона шаҳрида камондан ўқ отиш бўйича эркаклар ва аёллар ўртасида ўтказилган республика чемпионати натоғига етди. Унда республиканинг энг сара 50 нафарга яқин мерганлари беш кун давомида голиблик учун ўзаро куч сынашди.

Жаҳонда

♦ **Бугун** Одессада Россия, Украина, Молдова Бош вазирларининг учрашуви бўлиб ўтди. Унда иқтисодий ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

♦ БМТ Бош қотиби Кофи Аннан Сулаймон оролларида давлат ўнгириш ўқу берганидан жиддий ташвиш билдириди.

♦ Молдова Президенти Петр Лучински расмий ташриф билан Хитойга келди.

♦ Грузияга ташриф буюрган Европа Кенгашининг инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича комиссари Алваро Хил-Роблес мамлакат парламенти раҳбари Зураб Жвания билан учрашди.

♦ БМТ Хавфсизлик кенгаши Конго Демократик Республикасида сўнгги кунларда юз бераётган қуролли тўқнашувларни кескин қоралади.

♦ Германия канцлери Герхард Шрёдернинг Литвага ташрифи бошланди.

♦ Римдаги музокаралардан сўнг Россия Президенти Владимир Путин Италияга қилган ташрифини мамлакатнинг молиявий маркази саналган Миланга бориш билан якунлади.

♦ Собиқ Чили диктатори Пиночет рақиблари генералдан депутатлик даъволигини олиб ташлаганини тўғрисидаги апелляция суд қарорини олишди. Уларнинг сўзларига кўра, бу Чилида одил суд қарор топганидан далолат беради.

СУРАТДА: «Уй-жой қурилиш» акционерлик жамиятига қарашли 1-контанейерли қурилиш бошқармасининг электр пайвандчиси Владимир Ванин иш устида.
Тоҳир Нигматуллин олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

2000/2001 ЎҚУВ ЙИЛИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ОЛИЙ ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИГА ҚАБУЛ ТЎҒРИСИДА

Қадрлар тайёрлаш миллий дастурида белгиланган вазифаларни амалга ошириш, умумтаълим мактаблари, академик лицей ва касб-хунар коллежларини етук педагог кадрлар билан таъминлаш, таълим хизматлари бозорини шакллантириш ва республика иқтисодийнинг олий маълумотли муассасаларига бўлган эҳтиёжини қондириш ҳамда олий таълим муассасаларига иқтидорли ва қобилиятли ёшларни тинлаб олиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. 2000/2001 ўқув йилида бакалаврлар тайёрлаш бўйича умумий қабул сони 49500, шу жумладан 19800 давлат грантлари ва 29700 тўлов-контракт асосидаги қабул квоталари белгиланиб, улар Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасалари ҳамда таълим йўналишлари бўйича тақсимлансин.

2. 2000/2001 ўқув йилида магистрлар тайёрлаш бўйича умумий қабул квотаси 3600, шу жумладан 1400 давлат грантлари ва 2200 тўлов-контракт асосида белгиланиб, улар олий таълим муассасалари ва мутахассисликлари бўйича тақсимлансин.

Мақсуд ўқув йилида илк бор тиббиёт олий таълим муассасаларида магистратурага қабул амалга оширилиши ва ундаги ўқув жараёнининг алоҳида хусусиятларини инобатга олган ҳолда магистрлар тайёрлаш бўйича профессор-ўқитувчиларнинг талабаларга нисбати 1:5 этиб белгилансин.

3. 2000/2001 ўқув йилида тиббиёт олий таълим муассасалари қоидаги 3 йиллик олий малякали ҳамширалар тайёрлаш бўлимига умумий қабул квоталари 200, шу жумладан 100 давлат грантлари ва 100 тўлов-контрактлари асосида белгиланиб, улар республика тиббиёт олий таълим муассасалари бўйича тақсимлансин.

4. 2000/2001 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларига қабул қилиш бўйича Давлат комиссиясининг таркиби тасдиқлансин.

5. Давлат комиссиясига:

10 кун мuddат ичида «Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларига бакалаврлар тайёрлаш бўйича талабаларни қабул қилиш тартиби ва қоидалари тўғрисида» Низомига ва 1999/2000 ўқув йилида Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасаларининг магистратурасига қабул қилиш тартиби ва қоидалари тўғрисида» Низомига; тест синовлари натижаларидан келиб чиққан ҳолда, тўлов-контракт асосида белгиланган умумий қабул режаси доирасида, қабул кўрсаткичларига зарур бўлган ўзгаришлар киритишга рухсат берилсин.

6. Тасарруфидида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар Давлат тест маркази билан биргаликда бир ҳафта мuddат ичида ўзларига қарашли бўлган таълим муассасаларида давлат грантларини ва тўлов-контракт асосида бакалаврлар ва магистратура бўйича ўринлар квотасини таълим шакллари ва тиллари бўйича тақсимлаш тўғрисидаги таклифларни Давлат комиссиясига тасдиқлаш учун киритсинлар.

7. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тасарруфидида олий таълим муассасалари бўлган вазирлик ва идоралар билан биргаликда, Қадрлар тайёрлаш миллий дастури талабаларига мувофиқ, ҳар бир олий таълим муассасасида Васийлик ва кузатув кенгашини ташкил қилиш, унинг асосий вазифалари ва ҳуқуқлари ҳақида, аввало, олий таълим муассасасининг мустақиллигини қучайтириш ва моддий базасини такомиллаштириш масалалари бўйича ўн кун мuddатда Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Молия вазирлиги, Марказий банк манфаатдор вазирликлари ва идоралар билан биргаликда, таълим соҳасидаги ислохотлар ва жаҳондаги илғор тажрибани ҳисобга олган ҳолда, 2001/2002 ўқув йилидан бошлаб, талабаларга ўқитишнинг тўлов-контракт шакли учун таълим кредитлари бериш ва қайтариш тартибини ишлаб чиқсинлар ва уни жорий этиш бўйича ўн йил мuddатда Вазирлар Маҳкамасига таклиф киритсинлар.

9. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги 2000/2001 ўқув йилига белгиланган давлат грантлари асосида бакалаврлар ва магистратурага ҳамда олий малякали ҳамширалар тайёрлаш учун қабулни ҳисобга олган ҳолда бюджетдан зарур маблағлар ажратишни таъминлансин.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1999 йил 2 июндаги 282-сон қарори (3-бандидан ташқари) ва 1994 йил 28 июндаги 327-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

11. Мақсуд қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ҳ.Каримов таъминласин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И.КАРИМОВ

Тошкент шаҳри, 2000 йил 8 июнь.

Теннис

ОМАД СИЗГА ЁР БЎЛСИН ТУРНИР ҚАТНАШЧИЛАРИ!

КЕЧА

«Динамо» теннис клубида «Тошкент опен -2000» анжуманига тайёргарлик кўриш ва ўтказиш бўйича ташкилий қўмитанинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Шаҳар ҳокимининг биринчи ўринбосари Аҳмад Миржалилов олиб борган ўшбу йиғилишда турнир-олди барча тайёргарлик ишлари натоғига етказилганлиги қайд этилди.

«Динамо» теннис клуби кортларида бир неча кун давомида жаҳоннинг ўндан ортиқ мамлакатидан ташриф буюрган 32 спортчи аёллар турнир голиблиги учун кураш олиб борадилар. Яна шунча теннисчи саралаш мусобақалари

да асосий баҳсларда қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритиш мақсадида беллашади. Бу гал республикамиз пойтахтида асосан теннис таснифининг биринчи ва иккинчи юзталигидан ўрин олган спортчиларнинг ўзаро куч сынашиши ҳам юртимизнинг жаҳон спорт майдонларида нуфузи тобора ошиб бораётганидан далолатдир.

Ўшбу қизиқарли спорт байрамининг ишқибозлари ва томошабинларини эса кескин ва мурасосиз баҳслару ҳаяжонли лаҳзалар кутмоқда. Биз «Tashkent open» турнири қатнашчиларига қиройли уйинлар кўрсатишлари ва омад ёр бўлишини тилаб қоламиз.

Ўз муҳбиримиз.

Сиз кўриб турган суратдаги «Советлар Иттифоқи» қўшма корхонаси усталари томонидан тайёрланган қиройли кубок турнир голиблиги тақдим этилади.

Воқеа арафасида

МАЙДОНГА КУЧЛИЛАР ТУШАДИ

ЭРТАГА

пойтахтимизнинг «Динамо» теннис клубида «Tashkent open» — аёллар теннис турнири бошланади. Бу турнир WTA — Жаҳон аёллар теннис ассоциацияси мусобақалари қаторидан ўрин олган ва мана икки йилгидир республикамизда, хусусан пойтахтимизда унинг алоҳида даражада ўтишини таъминлаётган ташкилот ИТР — бугунги кунда ягона дейиш мумкин бўлган халқаро теннис турнирларини ўтказувчи менежмент компанияси. Ўзбекистонликлар кўпроқ бу ташкилотни «Президент Кубоги», бошқа республикамизда ўтайдиган теннис турнирларига асос қўйган «Сассон Кашури командаси» дейдилар.

«Tashkent open—2000» турнири бошланиши билан биз ўшбу команда етакчи аъзоси, «Президент Кубоги» директори Даниэль Геллейдер «ИТР» ташкилоти, бўлажак «Tashkent open» мусобақалари тўғрисида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Жаҳон Даниэль Геллейдер, авваламбор бу йил ўтайдиган аёллар турнирининг моҳияти устида тўхталиб ўтсангиз.

— Ҳар бир турнир маълум микдордаги даражага эга. «Tashkent open» беш даражадан иборат ва қанча «баланд» бўлса, шунча унинг нуфузи ошади. Ўтган йили «Tashkent open» биринчи даражада бўлган бўлса, бу йили «фо-эй» — тўртинчи даражада ўтади. Бу дегани ўйинчилар нафақат кўпроқ пул ишлашлари, балки кўпроқ очко йиғишлари ҳам мумкин. Шу ўринда айтиш жоиз дейман, бу йилги турнирнинг соврин маблағи 140 минг АҚШ доллари, шундан галабага эришган теннисчи 22 минггидир.

олади ҳамда 110 рейтинг очкосига ҳам эга бўлади.

— Бу йил «Tashkent open» иккинчи бора ўтади. Бунинг учун WTA билан бир неча йилга шартнома тузасизми ёки ҳар йили алоҳида тузиладими? Яна бир савол: «Tashkent open» анъанавий бўлиб қолиши қафолатли дея оласизми?

— WTA — Аёллар теннис ассоциацияси бизнинг ташкилотга лицензия, яъни теннис мусобақаларини ташкил қилиш учун рухсатни ҳар йили беради. Аммо рухсатнома автоматик равишда — ўз-ўзидан тасдиқланиб янгиланиб келиниши ҳам мумкин, қачонки аввалги бизнинг кўрсаткичларимиз қониқарли, яъни бўлган бўлса. Демокриманки, «Tashkent open—2000»ни ўтказишга лицензия бир йилга яна узайтирилди. Турнир, айтиб ўтиш лозим, бу ердаги фаолиятимиз бошида WTA дабдурустдан юқори профессионал даражада турнир ўтказишга лицензия бермаган, чунки Ўзбекистонда профессионал теннис ривожланиши учун у босқичма-босқич ўсиш даврини ўтиши шарт эди ва бунини инкор этиб бўлмайди. Шунинг учун ишчи аввал «Челленжер» мусобақаларидан бошладик. «Tashkent open» анъанавий бўлиб қолиши қафолатига келсак, бу шубҳасиздир, турнир ҳар йили бўлиб ўтади.

— Сиз менежмент соҳасида катта тажрибага эга, ягона деса ҳам бўладиган ташкилотсиз. Лекин «Сассон Кашури»нинг бугунги командаси ташкил этилиши қандай бўлган?

— «Антипи-лимитед» номли Сассон Кашури компанияси ўн йил мобайнида «Кремль Кубоги»ни ўтказган. Уша пайтларда Исроилда менинг бошчилигимда теннис турнирларини ўтказиш бўйича марказ 1974 йилдан фаолият кўрсатиб келарди. Кашури Исроилда халқаро мусобақалар ўтказишни ташкиллаштириш учун таклиф киритганди. Уша йиллари Исроилда ўтайдиган турнирда руминиялик Обидео Соло судья сифатида ташриф буюрди. Обидео Соло катта тажрибага эга ташкилотчи бўлиб, ўз фаолиятини 1981 йилдан Руминияда ўтказиладиган теннис мусобақалари ташкилотчиси сифатида танилганди.

Хуллас, шундай қилиб, республикангиз Президенти Исроил Каримов жаноблари Ўзбекистонда теннис профессионал даражада ривожланиши истатини билдириб, бу ишда Сассон Кашурига қўмақлашини таклиф қилганлариди, Сассон Кашури иккиланмай розилик берганди. 1993 йилнинг охирилари — 1994 йилнинг бошларида Сассон Кашури компаниясига мен — Исроил теннис марказининг раҳбари, Обидео Соло — Руминиянинг теннис турнирлари ташкилотчиси қўшилиб катта команда — ИТР — Кашури командаси тузилди. Алоҳида тасдиқламоқчиман: бу команда Тошкентда ташкил қилинди. Ҳозирги кунга қадар биз Ўзбекистонда тўққиз хил тоифадаги турнирлар ўтказиб келаямиз.

Ўзбекистонда теннис профессионал даражада ривожланиши учун фаолиятимиз бошларида бу ерга махсус мураббийларни ҳам жалб этгандик. Хуллас, ўзбек теннисчиларининг фаолияти бошида ўзини намоян қила билдишларида қўлимиздан келганча қўллаб-қувватламоқдамиз.

— Ҳар бир тадбирни ташкиллаштириш — айниса халқаро доирада — осон кечмайди, албатта ва бу ҳақда фақат таъкилотчиларнинг ўзи ахши билади. Айтагини, сизга энг қийин жараён — тайёргарлик кўриш даврими ёки уни ўтказиш пайтими?

— Албатта, тайёргарлик кўриш даври қийинроқ кечади, яъни агар турнирда тайёргарлиги пукта қилинса, кейинчалик тадбир давомида ҳеч қандай тасодифий, қўтиманган воқеа ёки бошқа «нохуш», «гаройиб» нарсалар юз бермайди ва бунга менинг ишончим қомил.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОНДА ОЛИМПИА ХАРАКАТИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ВА МАМЛАКАТ СПОРТЧИЛАРИНИ СИДНЕЙ ШАҲРИ (АВСТРАЛИЯ)ДАГИ XXVII ОЛИМПИА ЎЙИНЛАРИГА ТАЙЁРЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатда олимпия ҳаракатини янада ривожлантириш ва Ўзбекистон спортчиларининг Сидней шаҳри (Австралия)даги XXVII Олимпия ўйинларида муваффақиятли иштирок этишларини рағбатлантириш мақсадида, шунингдек, Ўзбекистоннинг халқаро обрўсини мустаҳкамлашда, ёш авлоднинг миллий гуруҳ ва Ватанга садоқат руҳида тарбиялашда Ўзбек спортчилари эришган ютуқларининг гоят катта аҳамиятини эътиборга олиб:

1. Ўзбекистон Миллий Олимпия Қўмитаси Халқаро Олимпия Қўмитаси томонидан ўтказилган барча тадбирларда Ўзбекистон Республикасининг расмий вакили деб ҳисоблансин.

2. XXVII Олимпия ўйинларида совриндор бўлган Ўзбекистон спортчиларини рағбатлантириш, Ватанимизнинг спортдаги шон-шухратини қўнайитиришга улар қўшган муносиб ҳиссани эътироф этиш мақсадида, қуйдаги микдорларда бериладиган мукофотлар белгилансин:

олтин медал учун — 100 000 АҚШ доллари; кумуш медал учун — 50 000 АҚШ доллари; бронза медал учун — 25 000 АҚШ доллари.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги бир ҳафта мuddатда Ташқи иқтисодий фаолият миллий банки билан бирга юқорида кўрсатилган пул мукофотларини тўлаш тартиби тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Давлат спорт қўмитаси ва Ўзбекистон Миллий Олимпия Қўмитаси XXVII Олимпия ўйинларига бағишланган лотереяни ўтказишдан олинган даромад (фойда) солигини тўлашдан озоқ қилинсин, бунда тушган маблағлар XXVII Олимпия ўйинларига Ўзбекистоннинг спорт делегациясини тайёрлаш ҳамда иштирок этишига мақсадли йўналтирилиши шарт;

юрдик ва жисмоний шахслар томонидан Ўзбекистон спортчиларини XXVII Олимпия ўйинларига қатнаштиришга тайёрлаш ҳамда иштирок этишларида қўллаб-қувватлашга қўйилган маблағларга тегишли равишда даромад (фойда) солиғи ёки жисмоний шахсларнинг даромад солиғини тўлашдан озоқ қилинсин;

Ўзбекистон спорт делегациясини XXVII Олимпия ўйинларига тайёрлаш ҳамда иштирок этишларида қўллаб-қувватлашга қўйилган маблағларга тегишли равишда даромад (фойда) солиғи ёки жисмоний шахсларнинг даромад солиғини тўлашдан озоқ қилинсин.

Ўзбекистон спорт делегациясини XXVII Олимпия ўйинларига тайёрлаш ҳамда иштирок этишларида қўллаб-қувватлашга қўйилган маблағларга тегишли равишда даромад (фойда) солиғи ёки жисмоний шахсларнинг даромад солиғини тўлашдан озоқ қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони билан, 2000 йил 7 июнь.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» СОВРИНИ — ЭНГ НАЗОКАТЛИ ВА МАФТУНКОР СПОРТЧИГА БЕРИЛАДИ

Бир ҳафтадан сўнг пойтахтимизда Бутунжаҳон аёллар теннис ассоциацияси (WTA) мусобақалари қаторига киритилган «Tashkent open» — анъанавий теннис турнири бошланади.

Ўзгал Тошкентимиз азизининг меҳмондўстлиги, саховатлиги билан алоҳида ажралиб туради ва ўшбу фикрнинг чет эллик меҳмонлар тез-тез тасдиқлайдилар. Шундайлар қаторига юртимизда ўтайдиган халқаро тоғбалар мусобақаларида иштирок этишга ташриф буюраётган спортчилар ҳам қиради. Тошкентдан қайтган, улар нафақат бизда кўрсатилган меҳмондўстлигини, балки биздан олган совраларини кўриб ҳам қувонадилар.

Бу сафар ҳам, аввалгидек, «Tashkent open» қатнашчиларига кўп совра-совринлар тақдим қилиниши кўзда тутилган. Бу ўринда «Оқшом» газетаси ҳам четда қоламади ва ўзининг «Энг назокатли ва мафтункор теннисчи» учун махсус совринини таъсис этди.

Албатта, унга ким лойиқлигини аниқлаш осон кечмайди, чунки ҳар бир турнир иштирокчиси ўзига хос ва мос нафосати ва назокати билан ажралиб туради. Шундай бўлсада, муҳарририят жамоасининг ишончин қомил: «Тошкент оқшом» газетасининг «Энг назокатли ва мафтункор теннисчи» соврини — чет элга йўл оладими ёки шу ерда қолишидан қатъи назар — ўзининг ҳақиқий эгасини топади.

Маҳаллий ташкилотчилар билан ҳамкорликдаги ишнингиздан мамнунмисиз?

— Ҳа, албатта. Биз ҳар доимгидек шаҳар ҳокимлиги, бошқа шу ердаги ташкилий қўмита аъзо — вакиллари билан самимий, илқ алоқа ўрнатганмиз. Қолаверса, ҳар бир давлат ўз ерида «Tashkent open» каби анжуманлар, юқори савияда ўтишига ҳаракат қилади ва керакли ҳамма имкониятларни тадбир ташкилотчиларига яратиб беради ҳамда яқиндан ёрдам беради.

— Галдаги «Tashkent open» доирасида болалар байрами ва ВИП-турнир ўтказилиши мўълабланган. Ўшбу тадбирлар ҳақида ҳам маълумот берсангиз.

— Ҳақиқатан ҳам, бу йилги турнир доирасида икки маротаба болалар орасида байрамона тусда очик теннис дарслари белгиланган. Унинг қийинчи тоифадаги болалар орасида теннисдан хабардор, ракета қўллашни билсалар кифой. Албатта, уларга махсус совринлар тайёрланганди. «Динамо» теннис мажмуасида болалар байрамлари 14-15 июнда эрта билан ўтади.

18 июнга мўълабланган ВИПда — давлат, жамоа, вазирлик, идора, корхоналар раҳбарлари ҳаваскорлик даражасида беллашадилар. ВИП-турнирнинг қисқача тарихи бор. Уни ўтказиш гоиси биринчи бора 1994 йилда «Президент Кубоги»да амалга ошди. Кейинчалик у алоҳида маҳаллий даражадаги турнир тусини олди ва «Хавас» деб номланди. Яқинда пойтахтда ўтган раҳбарлар «Ибрат» теннис турнирига асос бизнинг ВИПлардан бошланган.

«Tashkent open» доирасидаги ВИП-турнир аёллар орасида ўтказилади ва бу йилги беллашувлар, ўйлашганим, аввалгидан ҳам фаол ўтади. Фурсатдан фойдаланган ҳамма теннис илосмондари «Tashkent open» турнирига таклиф қилинган.

Ильмира ЗАЙНУДИНОВА, турнир матбуот марказининг аъзоси.

ШАКАРНИНГ ЎРНИНИ БОСАДИ

«Тадбиркорга омад ёр» дейишди. Ана шундай омади қилиб боқайтган, изланувчан ва меҳнатсевар тадбиркорлардан бири пойтахтимизнинг Яксарой туманида фаолият кўрсатаётган «Фан-Дон» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Миржалол Ойматовдир. У киши жамоя мутахассислари билан биргаликда бугунги кунда мамлакатимиз учун керакли ва зарур бўлган шаклар ўрнини босувчи модала, яъни асалин концентратини яратди.

Ушбу маҳсулот шуниси билан қимматлики, у 70 фоиз қанд ва шакар ўрнини боса олади ва энг муҳими ўзимизнинг хом ашёдан: яъни арпа, бугдой, маккажўрнинг энг паст навларидан, оқшодан биотехнологик усул билан тайёрланади. Асалиннинг афзалликларидан яна бири у экспортга йўналтирилган ва импорт ўрнини босувчи маҳсулотдир. Ушбу маҳсулот, айниқса консерва тайёрлаётган корхоналарда ва уй шароитида мураббо ҳамда жемлар тайёрлашда ниятда қўл келади.

Корхона жамоаси туманда ўтказилган «Ташаббус-99» қўриқ-танловидида иштирок этиб «Энг яхши тадбиркор» номини олди ҳамда шакар қўриқ-танловидида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритганлиги аjoyиб муваффақият бўлди.

— Қилаётган ишинингнинг юртингга, халқинга фойдаси борлигини ҳис этишининг ўзи катта бахт, — дейди Миржалол Ойматов. — Биз ишлаб чиқараётган маҳсулотимиз шуниси билан қимматлики, у мамлакатимизда шакар етишмаслиги боис ишланган турган консерва заводларини ўзимизнинг хом ашё билан таъминлайди. Бундан ташқари асалин «Ўздоммаксунт» давлат акционерлик корхоналарида ҳам қўл келади. Шунингдек, маҳсулотимиз қанд касаллиги билан оғирган беморларга ҳам тасвия этилмоқда. Республика Солиқни сақлаш вазирлиги синговлар ўтказиб, уни қандли диабет ва аллергия касалликларида қатнашган беморлар учун парҳез таом сифатида қўллашнинг тасвия қилиди.

Хозирги кунда барча имкониятлар ишга солиниб, шунингдек республикада Фан ва техника давлат қўмитасининг қўллаб-қувватлаши асосида ойига 50 тоннадан маҳсулот ишлаб чиқарилаётган. Биз ўз ичимизни, чиқараётган маҳсулотимизни синговлардан ўтказдик. Эндиликда эса кредит олиб, биринчи навбатда ўз ички бозоримизни қамраб олиш ва зарур маҳсулот билан таъминлаш, қўшимча ишчи ўринлари яратиш режаларимиз бор.

Президентимиз ва ҳукуматимизнинг тадбиркорларга яратадиган шарт-шароитлари, қўллаб-қувватлашлари «Фан-Дон» ишбилармонлари учун ҳам кенг имкониятлар очди. Ана шу имкониятлардан оқилона фойдаланиш эса уларнинг асл мақсадларидир.

Барно ҲОШИМОВА.

Саноат

«МУЗҚАЙМОҚ»НИНГ МАҲСУЛОТЛАРИ

Сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариб, уларнинг хариддорлар турларини қўлайлаштириш бугунги бозор иқтисодиётининг асосий талабларидан бири саналади. Албатта, бугун рақобатбардор маҳсулотлар ишлаб чиқараётган корхоналарнинг ошиси олчи. Бундай жамоалар ҳам ўз истикболини белгилайди, ҳам мамлакатимиз иқтисодиёти равақига муносиб улуш қўшади.

Пойтахтимиздаги «Музқаймоқ» корхонаси ана шундай тадбиркорлик билан иш юритаётган жамоалардан бири. Илгарили бу корхонада фақатгина музқаймоқ ишлаб чиқарилаётган бўлса, энди йилдирки бу ерда янги цехлар очилиб, сут ва сут маҳсулотлари ҳам тайёрлаш йўлга қўйилди. Айни кунларда жамоя ишчи-хизматчилари томонидан кунига 30 тонна ҳар хил турдаги музқаймоқ ва 30 тонна сут ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқарилаётган.

Ишлаб чиқарилаётган қуқ, қатик, қаймоқ, пишлок, қуқ сүт, бринза каби маҳсулотлар бежирим ва чиройли қадоқлан-

ган йидишларда хариддорларга тортиқ этилмоқда. Музқаймоқнинг 7 хил тури ҳамшаҳарларимиз ва Тошкент вилояти аҳолисини ширин мазаси билан хушнуд этмоқда.

— Келгуси ойдан ҳамшаҳарларимизни яна бир маҳсулотимиз билан мамнун этиш ниятидамыз, — дейди жамоя корхонаси бош директори Шўхрат Сулаймонов. — Россия давлати, яъни Москва билан ҳамкорликда «Сервис-холод» қўшма корхонасини ташкил этилган. Албатта, ушбу корхонада янги технология асосида тайёрланган музқаймоқлар хариддорларимизга маъқул келадиган бўлади.

Дилноза ГИЁСОВА.

У кутди. Чиндан ва тоқат билан кутди. Лекин ўғли билан келининдан дарак бўлмади. Ҳатто набира-лари ҳам келмади. Уzun кун қандайдир қувонч ва ҳаяжон билан тўлиб юрган она кўнгли бир зумда бўм-бўш бўлиб мунгайиб қолди.

Хонадонларда қуқ ёниди. Қариндош-уруғлари зооқ-экинлар гавжумлашган қўшни оиналар аллақачонлар байрам дастурхонин атрофида қувнаб ўтиришарди. Шу чоқда бирдан хола девор-дармиғини кўчирди. Каримахон деган жувоннинг бош «Кечқурун бизникига чиқинг, меҳмонлар келин», деганини эслади. «Чиксаммикан, йўқ. Ахир қай оз билан чиқаман. Каримахонга ўз оғиз билан бугун ўғлим ва келиним келишини айтганман-а. Бордию, ўғлимникига ўзим бора қолсамчи?»

Хайлига келган шу фикрдан Хо-сият хола яна яшуб кетди. Тезда кийинди. Қачонлардир байрамда маркум чоли ҳаля этган қуқни узугини қўлга тақийиш ҳам унутмади. Яна нимадир олмоқчи эди-я. Лекин нимани, тава, шошилганида эслай олмас-я. Хола нима бўлса бўлар, деб қўл силтади-ю шош-пиша йўлга тушди.

Кўчага чиқини билан шуноқ-қўнча олдига енгил машина келиб тўхтади. Хайдовчи йигит, эшик ой-насидадан бош чиқариб салом берди. Сўнгра қарға боришини сўради. Холадан жавоб олган, орқа эшик-ни очиб уни кабинага ўтказди.

— Йўлим экан, ташлаб ўтаман опоки.

Хайдовчи жуда хушчақчақ йигит экан. Бир гапириб ўн кулади. Йўлда қулдира-қулдира холанинг ҳам ича-гини узди. Манзилга етган Хосият

хола хайдовчига пул узатди.

— Бугун байрам, — деди хайдов-чи жилмайиб, — байрам бўлганда ҳам хотин-қизлар байрами. Шун-дай кунда пул олиш уят эмасми, опоқжон.

Хола қилмишидан ийманиб пул-ни аста чўнтагига солди-да, хайдов-чига қайта-қайта раҳмат айтиб, ти-лак билдирди.

Хола қилмишидан ийманиб пул-ни аста чўнтагига солди-да, хайдов-чига қайта-қайта раҳмат айтиб, ти-лак билдирди.

— Тупроқ олсанг, олтин бўлсин, бола-чақангни роҳатини кўр, ўғлим. — Мана бу бошқа гап, опоки. Хайдовчи машинани елдириб кетди. Хола рўпарасидан баланд иморатнинг иккинчи қаватига бе-ихтиёр кўз ташлади. Чироқлар ёқил-ган. Демак ўғли ва келини уйда. «Келганим яхши бўлди-да, — ўйларди у, — қайтага бир кеча на-бираларини бағримга босиб мазза қилиб ётайдиган бўлдим».

Хола зиналардан оҳиста қўтари-лди. Иккинчи қаватга чиқиб, эшик кўнгиригини босди. Ўпарасида жаж-жигина Раънохон пайдо бўлди.

— Вой, бувим келдида, — қувончдан қизалоқнинг кўзлари ая-л ёниб, бувисининг бўйнига осил-ди.

— Бувижон, сизни соғиниб кет-дим, — эркаланди Раънохон ши-рин тиллари билан.

Хола кўзига ёш олди. Хайрият уни унуттирмади. Соғинишаркан-

ку уни ҳам.

— Хой, чиқинг, ойиз келдилар, — охинонадан келини Эъзохоннинг овози эшитилди.

Фозилжон аранг-қаланг чиқиб онаси билан сўрашди.

— Яхши келиндингизми?

Остонада Эъзохон кўринди. Қай-нонаси билан кўриша туриб:

— Ҳозирги қариялар ҳам тузук,

Анжуманлар

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Яқинда Тошкент Давлат юридик институтида Хиндистон элчихонаси вакиллари билан «Ўзбекистон тарихи» кафедре-сининг бир қатор профессор-ўқитувчилари билан ҳамкор-ликда Ўзбекистон мустақиллигининг тўққиз йиллигига бағишланган талабаларнинг илмий-назарий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияни институт ректори, Ўзбекистон Республикаси фан арбоби, профессор Халим Бобоев кириш сўзи билан очиб, талабаларнинг мамлакатимиз тарихини янада чу-кур ва мукаммал ўрганишлари, Ўзбекистон мустақиллиги-ни янада мустаҳкамлашда та-лаба-ёшларнинг ўрни ва вази-фалари муҳимлигини яна бир бор таъкидлади.

«Ўзод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт — пировард мақсади» номи маъруза-лари юзасидан ўз фикр-му-лоҳазаларини билдирдилар.

Неъмат ХАТТАБОВ,

талаба.

Педагогман, ҳар тонг мак-табга, болаларга шошила-ман. Улар орасида юриб, ширин-ширин гапларини эшитсам мен ҳам қувона-ман. Лекин... қани ҳамма бола бирдай шундай қувноқ бўлса деб ўйланиб ҳам қола-ман...

Кеча уйда бўлган ноҳуш гаплар, жанжалларнинг шо-ҳиди бўлган гаплар билан уларни кўриб ачинаиб кетаман. Ҳали суяги қотмаган бу му-рғакнинг бошига худди дунё ағдарилиб кетаётгандек таш-виш, гам-андуз, ҳазин овози титрайди. Кўзларидан шаш-қатор ёш оқади.

Бундай болаларнинг ота-оналари ким? деб сўрасиз уқувим. Улар нима учун но-расидаларни бузатиб қўйиб-дилар! — деб ўйларсиз.

Улар тошбағир оталар. Улар билан бир неча марта юзлаш-ганимиз. Афсус инсон деган номга доғ тушириб юрган май-хурлар, гапчилар... Бундай ота-лар билан одамлардек гапла-шиб бўлмайди. Болаларнинг уқуши, тақдир ҳақида гап оч-сангиз «Бола меники, нима қилсам ўзим билман!» деб дук қилади. Эсинг одамгарчилик, эсинг оталик...

Дарс бошлайман. Ҳамма болаларнинг нигоҳи менда. Жон қулоқ бўлиб эшитиша-ди. Ораларида Бахтиёр дера-зага утирилганча бир нукта-

чув қўтариб, ҳовлига шоши-лади. Бахтиёр партага миҳ-лангандек утилади, гоҳо бо-шини партага қўйиб «пик-пик» йиғлайди. Бошини си-лайман, унинг дарди баттар ошади. Йиғлаб изтироб че-кади.

— Бахтиёр, йиғлама бутам, дейман.

— Адам маст бўлиб ке-либ, ойимларни урдилар, биз-ни сукиб, қучага қувдилар... дейди титроқ овозда. Бахти-ёри бағримга олиб, қуни-лишиб йиғлайман. Қани энди шу тобда отаси қузим-га қуринос-ю алаимини ол-сам, — деб ўйларман.

Оқ ҳаммақамлар, ўқитув-чилар, машаққатли меҳна-тингиз билан бирга ҳар бир бо-ланинг кўнглини олишга,

иш эмас-ку! Ахир ёш бола-ларда нима айб?

Ҳадисда ҳам айтилган: Оила, фарзандни хушлаш ута гуноҳ, бу гуноҳни Оллоҳ асло кечирмайди. Оталик бурчини адо этмаслик гуноҳ устига яна гуноҳ.

Қўлимда тахриятлардан берилган хатлар...

«Тирноққа зормиз. Қани эди уғлим, қизми курсак, дунёдан беармон утардик.»

Мовжуда, Асатулла.

«Муштилларим, ёлғизман, бахтимни, саодатимни бир «шумгия» ўғирлади. Севган гулимни узди, гулзоримни пайхон қилди. Яқинда фар-зандлик булардик. Эрим бунин билатирув, бир аёлга эргашиб кетди.»

Хуринисо.

Катта ҳаёт бўсағасида.

Анжуманлар

ИЛМИЙ-НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Шунингдек, конферен-цияда институт талабалари У. Умуруқов, М. Хусановлар Президентимиз И. Каримов-нинг Олий Мажлиси иккинчи қатъий бичирини сессиясида «Ўзод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт — пировард мақсади» номи маъруза-лари юзасидан ўз фикр-му-лоҳазаларини билдирдилар.

Неъмат ХАТТАБОВ,

талаба.

«Қани оқ либос кийиб, бе-ташвиш, қувноқ юрган он-ларим. Қўшдек парвоз қилишга тайёр турган чоғла-рим. Ору-умидларим пучга қикди. Эрим устимга хотин олди. 2 болам билан уйдан чиқиб кетдим.»

Манзура.

Инсон руҳи шундайки вақт ўтиши билан қўп но-хушликларни унутуши мум-кин, лекин аёл эрининг хушлаганини асло унутмай-ди, кечирмайди. Халқимизда «Эр хушлаганини хатто ер ҳам хушлайди» — деган нақл бор.

Фарзанд-чи, унинг тақди-ринчи?

Жоним уқаларим, уғилла-рим, деб илгича қиламан. Қаҳрингиз бунчалар оғир бўлмас. Бу эъзоб йиғитига ярашмайдиган хуноқ қилиқ-лар-ку! Наҳот ақиндайдик бир ёстиқча не-не умид, ор-зулар билан бош қўйиб,

охир-оқибат уша никоҳ ке-часида гул-гул ёнган чехра-ларини бутун жижанакка ай-лангизангиз? Фарзандингиз-дан тосангиз!

Ҳаёт гули, қувончи, фай-зи, таровати шу авиз фар-зандларнинг мукаммал бўлиб ўсиши, улағиши, ота-онаси, халқига ҳалол хизмат қили-шига барчамиз масъулмиз.

Уйлаймизки, эъзоб йиғит-ларини: фахру иқболимиз, ишончли тоғларимиз, оила-миз боғбонлари, сарбонла-ри, фарзандларимизнинг се-вишли адажолари бахтимиз-га ҳаммиса омон бўлсинлар.

Қумри АБДУЛЛАЕВА,

педагогика

фанлари доктори.

Оила

«ШОДЛИК» — ХИЗМАТИНГИЗДА

Пойтахтимиздаги «Юнусов» теннис кортига кириб бораркансиз, бу ердаги орасталик, гўзаллик ва покизаликни кўриб қўзингиз қувнайд.

Турмуш қуришга ахлу паймон қилган йигит ва қизлар, фарзандига туғилганлик гувоҳномасини олишга ошмакан ота-оналар, турли хил далолат-номаларни расмийлашти-риш учун келган кишилар билан ҳаммиса гавжум бу қосона — 2-«Шодлик» бахт уйидир.

Никоҳ тўйи инсон умрида бир маротаба ўтказиладиган улғушодина, — дейди биз билан суҳ-батда «Шодлик» бахт уйи муди-раси Наргис Исхорова. — Шу тўйгайли тадбирларимизни чиройли, эсда қолдирган ва таъ-сирчан ўтишига иттиломи. Со-ғлом авлод йили муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Вазири Маҳмадасиннинг 15 февралдаги 46-сонли қарорини бажариш юзасидан иш режаси-ни ишлаб чиқардик. «Соғлом авлод — оқ қолажани», «Со-ғлом она — соғлом фарзанд га-рови», «Бола — улғуш нёмат-каби тадбирларни бевосита ёш-лар билан мулоқот тарзида ўтказдик.

Мен ёшларимизни «оила» де-ган муқаддас тушунчанинг бурч-ва масъулиятини яхшироқ ан-гашларини, соғлом фарзандлар-нинг ота-онаси бўлиш учун ўз саломатликлари ҳақида доимо қайғуришлари кераклигини би-лишларини истардим. Ёшлар-нинг жисмоний ва тиббий мос-лиги, ўрганиш масаласи дав-лат сибосати даражасида қарал-моқда ва «Оила» кодексининг 17-бандига «Никоҳланувчи шах-сларни тиббий қўриқдан ўтказиш, никоҳланувчи шахсларнинг ро-лялиги билан давлат соғлиқни сақлаш тизими муассасалари томонидан амалга оширилади», деб қиртилди.

Оила қуриш учун ариза билан келган ёшларни тиббий қўриқдан ўтказиш учун «Ахборот сервис хизмати» (АСХМ) юбо-рамиз. Диагностика марказида бўлажақ қолиб-қувватларга навбат-сиз хизмат кўрсатилади.

Ушбу маскан ҳодимлари ма-халла-қўй, жамоатчилик, ота-она-лар билан ишлаганда катта эъти-бор беришади. Бахтли оила-ларнинг қулиб-қувватларига ота-оналарнинг ўрни беъқисир. Бу ердаги ҳар бир ишчи амалга оширишда жамоя ахлининг ҳам-жиятчилиги самара бермоқда.

Айниқса Нилуфар Насридди-нова, Умида Ёқубова каби ўз иш-ини пўта билган, ёшларимиз-га ҳар қандай масаллада масла-хат ва йўл-йўриқ кўрсата олган ҳодимларимиз ҳурмат-эътиборга сазовор бўлмоқда. Мақсади-миз йигит ва қизларимизни до-им соғлом ва бахтиёр қуриш.

Ёш оиланинг бахтиёр ва му-стаҳкам бўлишига озма-қўлим-га хиссасини қўшиб қалаётган 2-«Шодлик» никоҳ уйи «Омда бахли оилалар қўлайиб, оналар аллоси, болаларнинг шўх-шодон қулуси янграйверсин!» шiori остида мевнат қилмоқда.

Ширна МУҲАМЕДОВА.

Никоҳ тўйи инсон умрида бир маротаба ўтказиладиган улғушодина, — дейди биз билан суҳ-батда «Шодлик» бахт уйи муди-раси Наргис Исхорова. — Шу тўйгайли тадбирларимизни чиройли, эсда қолдирган ва таъ-сирчан ўтишига иттиломи. Со-ғлом авлод йили муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Вазири Маҳмадасиннинг 15 февралдаги 46-сонли қарорини бажариш юзасидан иш режаси-ни ишлаб чиқардик. «Соғлом авлод — оқ қолажани», «Со-ғлом она — соғлом фарзанд га-рови», «Бола — улғуш нёмат-каби тадбирларни бевосита ёш-лар билан мулоқот тарзида ўтказдик.

Мен ёшларимизни «оила» де-ган муқаддас тушунчанинг бурч-ва масъулиятини яхшироқ ан-гашларини, соғлом фарзандлар-нинг ота-онаси бўлиш учун ўз саломатликлари ҳақида доимо қайғуришлари кераклигини би-лишларини истардим. Ёшлар-нинг жисмоний ва тиббий мос-лиги, ўрганиш масаласи дав-лат сибосати даражасида қарал-моқда ва «Оила» кодексининг 17-бандига «Никоҳланувчи шах-сларни тиббий қўриқдан ўтказиш, никоҳланувчи шахсларнинг ро-лялиги билан давлат соғлиқни сақлаш тизими муассасалари томонидан амалга оширилади», деб қиртилди.

Оила қуриш учун ариза билан келган ёшларни тиббий қўриқдан ўтказиш учун «Ахборот сервис хизмати» (АСХМ) юбо-рамиз. Диагностика марказида бўлажақ қолиб-қувватларга навбат-сиз хизмат кўрсатилади.

Ушбу маскан ҳодимлари ма-халла-қўй, жамоатчилик, ота-она-лар билан ишлаганда катта эъти-бор беришади. Бахтли оила-ларнинг қулиб-қувватларига ота-оналарнинг ўрни беъқисир. Бу ердаги ҳар бир ишчи амалга оширишда жамоя ахлининг ҳам-жиятчилиги самара бермоқда.

Айниқса Нилуфар Насридди-нова, Умида Ёқубова каби ўз иш-ини пўта билган, ёшларимиз-га ҳар қандай масаллада масла-хат ва йўл-йўриқ кўрсата олган ҳодимларимиз ҳурмат-эътиборга сазовор бўлмоқда. Мақсади-миз йигит ва қизларимизни до-им соғлом ва бахтиёр қуриш.

Ёш оиланинг бахтиёр ва му-стаҳкам бўлишига озма-қўлим-га хиссасини қўшиб қалаётган 2-«Шодлик» никоҳ уйи «Омда бахли оилалар қўлайиб, оналар аллоси, болаларнинг шўх-шодон қулуси янграйверсин!» шiori остида мевнат қилмоқда.

Ширна МУҲАМЕДОВА.

Никоҳ тўйи инсон умрида бир маротаба ўтказиладиган улғушодина, — дейди биз билан суҳ-батда «Шодлик» бахт уйи муди-раси Наргис Исхорова. — Шу тўйгайли тадбирларимизни чиройли, эсда қолдирган ва таъ-сирчан ўтишига иттиломи. Со-ғлом авлод йили муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Вазири Маҳмадасиннинг 15 февралдаги 46-сонли қарорини бажариш юзасидан иш режаси-ни ишлаб чиқардик. «Соғлом авлод — оқ қолажани», «Со-ғлом она — соғлом фарзанд га-рови», «Бола — улғуш нёмат-каби тадбирларни бевосита ёш-лар билан мулоқот тарзида ўтказдик.

Мен ёшларимизни «оила» де-ган муқаддас тушунчанинг бурч-ва масъулиятини яхшироқ ан-гашларини, соғлом фарзандлар-нинг ота-онаси бўлиш учун ўз саломатликлари ҳақида доимо қайғуришлари кераклигини би-лишларини истардим. Ёшлар-нинг жисмоний ва тиббий мос-лиги, ўрганиш масаласи дав-лат сибосати даражасида қарал-моқда ва «Оила» кодексининг 17-бандига «Никоҳланувчи шах-сларни тиббий қўриқдан ўтказиш, никоҳланувчи шахсларнинг ро-лялиги билан давлат соғлиқни сақлаш тизими муассасалари томонидан амалга оширилади», деб қиртилди.

Оила қуриш учун ариза билан келган ёшларни тиббий қўриқдан ўтказиш учун «Ахборот сервис хизмати» (АСХМ) юбо-рамиз. Диагностика марказида бўлажақ қолиб-қувватларга навбат-сиз хизмат кўрсатилади.

Ушбу маскан ҳодимлари ма-халла-қўй, жамоатчилик, ота-она-лар билан ишлаганда катта эъти-бор беришади. Бахтли оила-ларнинг қулиб-қувватларига ота-оналарнинг ўрни беъқисир. Бу ердаги ҳар бир ишчи амалга оширишда жамоя ахлининг ҳам-жиятчилиги самара бермоқда.

Айниқса Нилуфар Насридди-нова, Умида Ёқубова каби ўз иш-ини пўта билган, ёшларимиз-га ҳар қандай масаллада масла-хат ва йўл-йўриқ кўрсата олган ҳодимларимиз ҳурмат-эътиборга сазовор бўлмоқда. Мақсади-миз йигит ва қизларимизни до-им соғлом ва бахтиёр қуриш.

Ёш оиланинг бахтиёр ва му-стаҳкам бўлишига озма-қўлим-га хиссасини қўшиб қалаётган 2-«Шодлик» никоҳ уйи «Омда бахли оилалар қўлайиб, оналар аллоси, болаларнинг шўх-шодон қулуси янграйверсин!» шiori остида мевнат қилмоқда.

Ширна МУҲАМЕДОВА.

Хўжук

ТАДБИРКОРЛАРНИ ҚОНУН ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДА

1999 йилда мамлакатни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш ва 2000 йилда иқтисодиётни эркин-лаштириш ва ислохотларни чуқурлаштиришнинг устувор йўналишларига бағ

(Давоми. Боши газетанинг 35,38,44,47,50,53,59-сонларида)

Бир кун подшоҳ азбаройи тамошоийи ширкор сарҳада чиқди. Хайл (аскар) ва ҳашами билан, ҳазор гузари бул ўрмон яқинига тушди, бир оғза куш солиди. Ул куш давра олиб ўрмон тарафига мойил бўлди. Шох қўшининг кетидан бору эрди. Аскарлар алашиб қолдилар. Куш ул чорбоғ деворини кўнгирасига кўнди. Шох қўрқиди бир улуг қўл ўртасида қўғондурким, дарвозалари нигориндур. Кушнинг чакриси келмади, ташлаб кетса номусдур. Ноилоҳ бўлиб, қўлга от солди. Бир навъ қилиб ўзини дарвоза олдиға олди. Қўлфни шамшир учи билан очиб кирди. Бир ораста жойдурки ҳеч қўғон эмас эрди. Бир ҳовуз тошдан, тўрт тарафига тўрт чодир тикибдурлар, ҳамма асбоби бозм муҳайёдур ва лекин жондори йўдур. Шох ташна ва оч эрди. Икки адад овлаган товуғи бор эрди. Ани ҳуржиндин олиб, чакмоқ чакчи бир улуг ўт ёқди, ул товуқларни қабоб айлади. Ҳуржиндиндан лаганчани олиб, қабобларни солиб емакчи бўлди. Бокса қўли кум олул бўлибдур. Ул ҳовузни лабига келиб қўлини юваётганда, бир жиллодин эшилган занжир намоён бўлди, ани ушлаб тортиди. Бир тарафи ҳовуз лабидида тошга болганган экан, иккинчи учини тортиди. Бир оғир нарсига болганган эрди, бери-бери келалошлади ва бир сандуқ пайдо бўлди. Занжир унга болганган эрди. Сандуқни тош устига олиб қўйиб, хайратга тушиб дедиким, ҳар бало бўлса бу сандуқда бўлса керак, нима ишм бор, деб қабоб олдиға борди, боз дедиким эшитган одамлар айб қилурлар деб, ани сандуқ олдиға келди. Қалити тайёрдур, беихтиёр бўлиб очди, қўрқиди, сандуқни яримгача қўрқалар солингандур, ҳамма қўрқалари киммат баҳодир. Бир зебо санам мохавш гулруҳ пари ётибдур. Сандуқ шарпасини ўқидини ўқиди. Қўрқиди, бир шох савлат бир кишидур. Урниндин туриб сандуқдин чиқиб, тавозеълар ва қарашмалар билан шохни чодир ичига олиб кириб масандга ўтказди. Хуш келибсиз деб ишвалар айлар эрди. Шох туриб қабобни олиб келмоқ бўлиб эрди гулруҳ дедиким, ўлтирсинлар ул қабоб ўзи келур деб, бир тарафга боқиб кириш қарасқ урди. Бир дарича очилди, икки паричеҳра пайдо бўлдилар, бирини қўлида да-стурхон яна бирини қўлида лаган, ҳар хил таомлар билан тўлдурди, келтириб қўйдилар. Яна бир тарафга қараб қарасқ урди, ани икки париваши илдиға (қўлида) бода (ичкилик) ишвалар ва созлар. Яна бир ёнига қараб қарасқ урди боз икки гулчилар лапар айтиб қарасқ тушиб келиб дуо айлаб ўлтирдилар. То ярим кунгача майгусорлик бозм бўлди. Ҳаммалари боданинг тобидин (таъсири) юзлари тобон бўлди. Бир бозм бўлдики парилар рашк айла-гүндех. Шох қўрқиди, ул қанзилар оҳиста-оҳиста қўйиб бўлдилар. Маликайи Гулруҳ ўрниндин туриб чодиринг этакларини туширди. Андак истирожат вақти бўлди деб, шохнинг бўйнига қўл солиб шўхлик айларға турди.

Алқисса, то намоз аср бўлди, шох билан Гулруҳни қилмагон ишлари қолмади. Шох дедиким, эй малика менга жавоб бўлса, мен подшоҳ киши эрдим, лашкаримга жавоб бериб келсам, баъзда хизматларига келсам деди. Малика нишона сўради, шохнинг ҳукумат ни-

гини (узук) қўлида эрди, бебаҳо эрди, олиб маликага берди. Малика дедиким, эй шох сандуқда боллишим (ёстик) тағида бир қутча бордур олиб беринг деди.

Шох олиб берди, Гулруҳ сандуқчани очиб нигинини анга ташлади. Шох бокса, шул ни-гининга ўшаган ниғиллар билан тўладур. Шохнинг ниғини ҳам қўйилиб ҳамранг бўлди. Шох таажжубда қолди. Гулруҳ дедиким, менинг шавҳарим (эрим) кўп гайир кишидур, мени шундоғ эхтиёт айлар. Ҳар кун бошимга мундоғ савдолар тушар. Сиздек шохлардин нишона олиб қолурман. Бўзиб ётур, кўнчи ётур ва аллофлардин нишона олинмас. Ул шохларким бериб, келурга ваъда бериб кетди-лар, то халигача келмаслар, сиз ҳам келмас-сиз. Энди яна эрим шўлдурким, мени сан-диққа солиб аввалгидек ҳовузга ташланг, дар-

дор бўлиб, шаҳзода Мунир бирлан видола-шиб биёбон йўлини олди. Таваккални Оллох-таолонинг қарам ва фазлига маҳкам ва му-стаҳкам айлаб бору эрди.

Ҳар ким ўчраса бул нидодин сўрар эрди, билмас эрдилар. Ҳар томонга боқиб бору эрди, бир дашт намоён бўлди, кўп халойиқ-лар йиғилибдурлар, беададдурлар. Хотам алар-ни олдиға яқин борди. Ул одамлар ҳаммалари Хотамни олдиға югурдилар, қўлини ўпиб, та-воф айлаб бир озода масанд устига ўткизиб, дастурхон солиб ҳар ранг таомлар қўйдилар, дедиларким эй меҳмони азиз, сиз таомга қўл уринг, бизлар ифтор айлайлик, рўза тутган-дурмиз дедилар. Хотам хайрон бўлди. Ул та-омлардин еб-ичи ташна ва очлиқдан фориғ бўлди. Ҳамма халойиқлар ҳам таомлардин та-новул айлаб тўйдилар. Шу аснода бир тобун-

ни олиб келиб, мурдани ла-хадга қўйдилар. Хотам бул одамлардин сўрадиким, бу нечүк расмдур ва одамлар дедиларким, бул шаҳарни расми ва одатидур. Ҳар ким ўлса ул даштга олиб бориб ўлтиргаймиз, то бир мусофир ул йўлдан ўтса рўзамизни очиб, мурдани тўфроқ ора-сига қўямиз. То қирқ кун пойларимиз, қирқ кунда ҳам мусофирни қадами етмаса, олти кун рўза тутармиз, ул ўлган кишини бадхаллигини нишонаси бўлай. Сиз етти кунда қадам етқурдингиз деб, шодиллар айлар эрдилар. Хотамни қўймасдан шаҳарга олиб кирдилар. Бир яхши жойга қўйиб, со-ҳибжамол қўлардин азбаройи хизмат учун қўйдилар. Ҳаммалари қарашма санч, ноз пар-вар эрдилар. То уч кунгача Хотам аларга ба-зару шавҳат боқмас эрди. Ул қилган ота-она-ларига Хотамнинг сифатини қилдилар. Ул ха-лоийиқлар илтимос қилдиларким бир яхши жой-дин уйлик қилгайлар. Хотам саргузаштини баён айлади. Етти саволи Хусния бонун бири Қўхи нидони хабаридур деди. Хотам дедиким, эй азизларим агар ҳар ким Қўхи нидодин хабари бўлса айтсин, мени ўйлантиргандан кўра бу хабар хўброқдур. Бул жамоат ира бир ёши улуг қария туриб дедиким, ман муллолардин ва жаҳонгашталардин эшитибдурманким Қўхи нидо жануб тарафинда бўлгай деб, кўп йироқ-ларди, йўллариди офатлар ҳадисидур, ҳар ким ҳам етолмас. Ул қўхи нидонинг остида бир шаҳри азим бордур, зиёда ободон, одамлари ҳам хушрўйдур, ҳеч касал ёки бемори йўқдур, ҳеч ким ўлмас, ўлган одамни киши билмас деди. Хотам деди, эй яхшилар ул ҳудованди Қарим мени бул ерларга етқурибдур, ул ша-ҳарга ҳам етқурғусидур, менга жавоб деб, бул халойиқлар билан видолашиб йўлга равона бўлди. Кўп таажжубларни қўриб, неча муддат-ларда яна бир вилоятга дохил бўлди, зиёда азим ва ободондур. Тамошлар айлаб қўрди-ким, гўристон йўқдур, Хотам гўмон айлади-ким, магар қўхи нидони шаҳри бўлгай. Ул ша-ҳар одамлари сўрадиларки, эй жапонмард қай-дин келурсиз ва қайнга боруриз. Хотам де-диким Қўхи нидога боруриман. Ул одамлар де-диларким, бориб бўлмас, кўп узокдур ва ҳам йўлида офатлари бисёрдур. Хотам аларга жа-воб бердиким, Қаримни қорос етқургай. Алар-дин бири Хотамни уйига олиб бориб меҳмон айлади.

Турғун ФАЙЗИЕВ тайёрлаган.
(Давоми бор).

Донишмандлар хазинасидан

ҲОТАМНИНГ УЧИНЧИ САФАРИ

возани қўлфни солиб йўлигини олғайсиз, токи шавҳарим бул ишлардин огоҳ бўлмағай, носазовор бўлмағай деб, қиёоятлар айлади. Шох Гулруҳни деганидек қилиб, ўз пойтахти йўлига қўлдин ўтиб равона бўлди. Аскарларга-ларни топиб ўз жойида барқарор бўлди. Қўш айди, хотин деганини оқибат қори мундоғ. Неча йиллардурки сенга хизмат айладим, энди худо ризоси учун югурай. Мени Хотамга ўша-турмасдан деб йўлга равона бўлди. Хотам му-нахасиҳатомуз сўзларни қўшдин эшитиб, огоҳ бўлиб қўлга келиб саҳайи шўкрона адо ай-лади. Дарҳол туриб Хуснобод йўлини олди. Паст-баландларин сайр айлаб, ҳажлар билан Хуснободга етиб, саройга бориб шаҳзода Му-нир билан қўришиб, ул кечани ўтқардилар. Эрта билан малика эшитиб доғни юборди. Доғ саройга келиб Хотамни қўриб, дилшоҳ бўлиб, маликанинг тилидин қўлдан-қўл сўради, та-клиф айлаб кетди. Шаҳзода билан Хотам ик-ковлар бориб, маликани меҳмонхонасига бор-дилар. Доғ белин боғлаб то уч кунгача зиё-фатлар айлаб саройга узатди. Хотам билан шаҳзода бул кечани ўтқардилар. Тонг отди. Доғ бир сипар нақдина устида неча дона фе-руза билан дастурхон билан бир иноятно-ма олиб келиб малика тарафиндин паёмлар (хабар) етқуриб, ўз жойига кетди. Хатин олиб очиб мазмунини огоҳ бўлди. Битқибдурким, эй шерамарларнинг сўлтонин, дафтарини тўртинчи саволдин ёзилибдур манзуримиз бўлди яъни биларга равшан бўлди, дуойи хайр айлади. Энди бешинчи савола қадам қўйгайлар. Ул савол бўлду: бор эмишким жа-хонда қўхи (тоғ) нидо, нега бул исм эрур ани-қайдо? Ул қўхи нечүк тоғдур, нидо қилғучи кимдур, сабаби нимадур. Ул қўхи қайси тараф-дадур? Бул асронин ростлик қилмади. Овқат ҳазм қилиш тизими заифлашади. Сурункали ял-

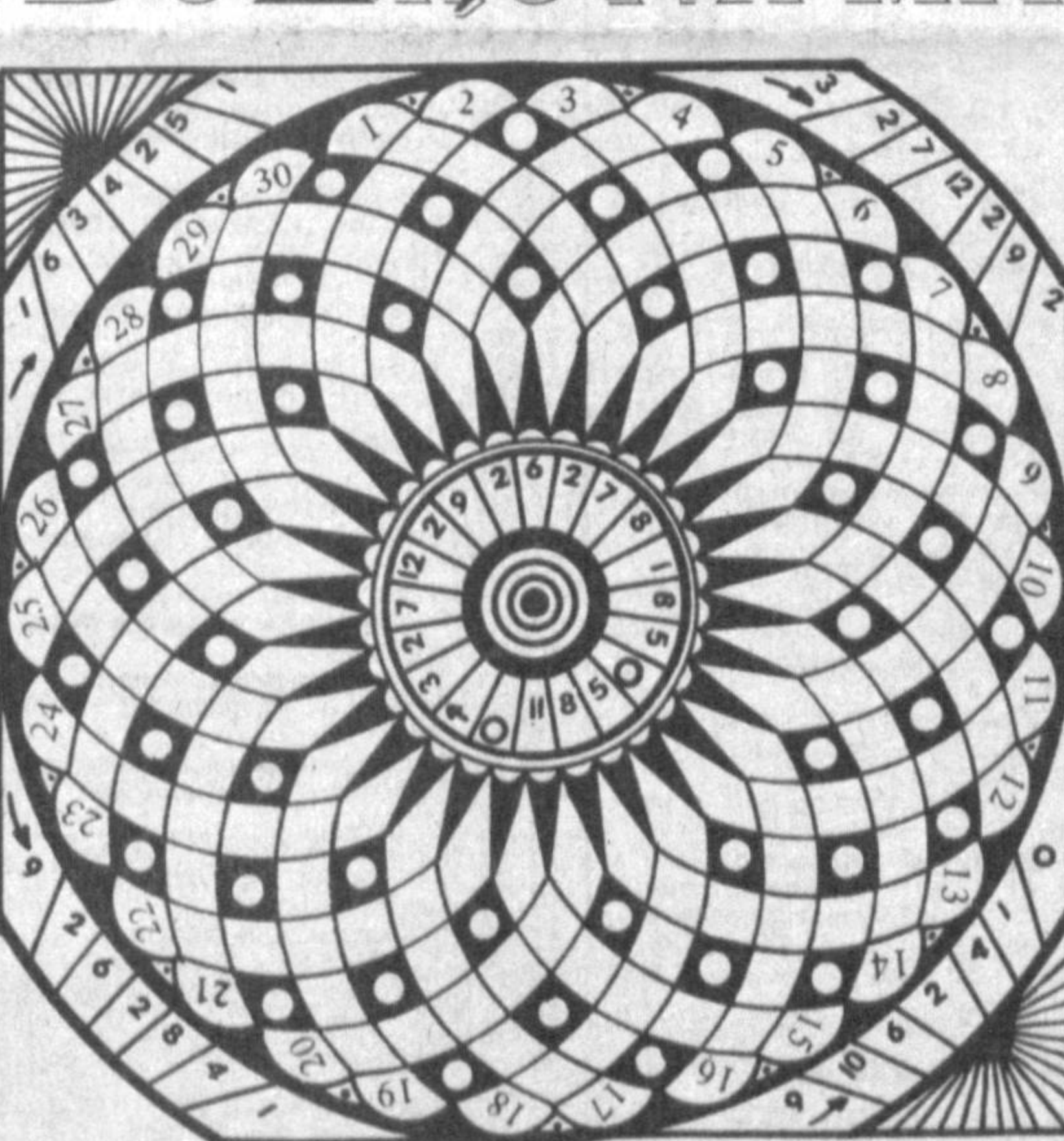
ларни намоён этиш, қўполлик қилишдан ўзингизни асранг. Атрофингиздаги уйғун-ликни бузиш бунга журъат этганлар учун ҳалокатли таъсир этиши ёдингизда бўлсин. Рўзгор ишлари билан, айниқса уй-жойлар-ни тазолаш билан шўғулланиш фойдали.

Энди Хотамни бешинчи савола қадам қўймоғи ва бу йўлдаги ажойиботлар.

Алқисса, Хотам маликани номасидин хабар-

Бўш вақтингизда

БОШҚОТИРМА

Ёйлар бўйича: 1. Мар-казий Осиёда жойлашган бе-поён чўл. 2. Ойла аъзолари истикомат қилиб турган уй, ховли ҳужалиги. 3. Ер шарининг экватори атрофидаги ҳудудни эгаллаган чўл биё-бон. 4. Мақолдан: Эрта қилинган ... ишга берад ба-ракат. 5. Марказий Осиёда-ги энг катта шаҳар. 6. Тур-киянинг шарқий қисмидан оқиб ўтувчи дарё. 7. Тош-кент вилоятидаги, Абдулла Авлоний таваллуд тоғлан ша-ҳар. 8. Қозғонистон жануби-даги вилоят маркази. 9. Гви-нея давлати пойтахти. 10. Бухоро вилоятидаги туман. 11. Эрак хонанда овози тури. 12. Ҳинд халқиға ман-суб қадимги эпос. 13. Олий қўмондонлик унвони. 14. Кишлоқ ҳўжалиғида ишла-тиладиган кимёвий ўғит. 15. «Хива ва хивалиқлар» филь-мин минипарасини суратта ол-ган биринчи ўзбек кино опе-ратори. 16. Электрли алоқа во-ситаси. 17. Асосан Марказий Осиёдаги республикада яшовчи миллат. 18. Ўқиб ўрганган, фикрлаб таҳлил қилиш. 19. Атоқли ўзбек ки-норежиссёри, «Абу Али ибн Сино» фильми муаллифи. 20. Қурилиш ва қишлоқ

ҳўжалиғи техникаси. 21. Чин-гиз Айтматовнинг мовий ран-г гулли гитёга номдosh қисса-си. 22. Билим — ҳўнар ўрга-ниш учун машғулотлар йили бориладиган гуруҳ. 23. Ёз даври мавсуми. 24. Ўзбеки-стон халқ рассоми. 25. Сув-севар донни етиштирувчи де-ҳқон. 26. Мўйна, қўйилма махсуслот. 27. Нефтан тай-ёрланадиган мой махсуслот. 28. Ёзувчи «Дуненинг ишла-ри» қиссаси муаллифи. 29. Ватанимизга чегарадош рес-публика пойтахти. 30. Сама-рқанд вилоятидаги «хон»-ли маскан.

Муаммонима

Авалло қўйидаги сўзларни топиб оқчинчи топинг.
1. Юлдуз Усмонова ижро-сидида қўшиқлардан бири — 11, 6, 1, 3.
2. Ўсимлик аъзоси — 9, 2, 7, 5.
3. Бадиний асар ижодкори — 2, 4, 1, 9.
4. Миллий либос — 12, 10, 8.

Энди шакл атрофи ва мар-казидида рақамларни очкич сўзларидидаги мос ҳарфлар би-лан алмаштириб муаммоно-мани ҳал этинг. Ундан мусул-мон оламни намоёндаларидан бири Ҳазрат Али ҳикматлари-дан бири аён бўлади.

Тузувчи
Фозилжон ОРИПОВ.

Газетанинг 2 июнь сонидида чиққан бошқотирманинг жавоблари:

1. Ярмарка. 2. Арғумоқ. 3. Қаламча. 4. Абсолют. 5. Тува-лок. 6. Қоровул. 7. Лимузин. 8. Низомий. 9. Йулбарс. 10. Сахалин. 11. Нуробод. 12. «Дилором». 13. Мирхонд. 14. Домкрат. 15. Тақатоб. 16. Шолиқор. 17. Реферат. 18. Те-лефон. 19. Наботот. 20. Татаббу. 21. Украина. 22. Адмирал. 23. Любяна. 24. Амфибия.

Муаммонима

Очкич сўзлар: 1. Қўй. 2. Яхшилик. 3. Бошқоқ. 4. Седан. 5. Қўл.
Ҳадис: Яхши ҳўлдек олий насиб йўқ.

— 2000 — Соғлом авлод йили

ҲАЁТБАХШ ҚЎШИК

Аллани эшитсам, болагим ёдимга туша-верадим...

Қанча аллаларни биламан. Ўзим ҳам фар-зандларимга шу аллаларимдан айтганман. Ле-кин уларнинг ҳеч бири болагимда эшитган онамнинг алласидек гўзал эмасди. Ушанда... Ярим тунда уйғониб кетдим. Серюлда ёз оқшо-ми, ойнинг қумушранг шўласи биз ётган су-пага тўқилиб туради. Ўйку қўлиб келиб, қўларим ўз-ўзидан юмилга бошлади. Шунда ёнгинада жуда майин овозни эшитдим. Оула четида онам бешик тебатиб ўкамга алла айтари. Махлуи бўлганча котиб қолдим. Шундай гўзал манзара эдики бу, ҳеч ўқшагини тополмасдим. Беихти-ёр онамнинг овози илгариям шўналик ширин-миди, онам илгариям шўналик гўзалмиди? дея ўйлаб бошладим. Алланинг сўхри мени ҳам бут-қул қамраб олган, юрагимга лаззатбахш нима-дур оқиб қиради. Ўша илоҳий кеча болалик тасаввуримга микланганча қолди. Энди-энди ўйлайман: бешик ёнимда ўтириб алла айтган аёл маъбудига — тирик маъбудга ўқшаркан!

Ҳамон аллани эшитсам, болагим ёдимга тушаверадим...

Ривоятларга кўра, қадимда бир золим под-шо эл устига юриш қилиб, шаҳар-қишлоқлар қўлини қўққа соғурибди. Жангги тугатиб қайти-шавтганда саркардалардин бири харобалар ора-сиди тирик қолган бир гўдакини топиб, подшога келтиришди. «Фарзандим йўқ эди, буни ўзим-га меросқўр қилиб оламан» дея совинибди под-шо. Лекин, гўдак қириллаб йиғлар, не-не жан-ларда қўлиб бўлган саркардалар ҳам уни ову-толмасдилар. Шу атрофда ётган бир чалажон аёл бола йиғисини эшитиб ҳўшга келибди. Ча-қалоқчи унинг қўлига туттидилар. Аёл гўдакка меҳр билан термиллаб, алла айтди. Гўдак тин-чиб, шу заҳотиёқ уйғузга кетибди. «Бу қўшининг-да не сир бор?» дея ҳайратланиб сўради под-шо. «Бу қўшиннинг номи — алла. Уни фақат оналаргина қўйлаб олади» дебди аёл. Шунда подшо аёл ва гўдакка эҳтиром қўрғатиб, ўз юр-тига олиб кетибди. Сўнг ўша юртда ҳам аллани айтувчилар қўлайибди. Золим подшо бўлса ин-софга келиб, эл осойишта яшай бошлабди.

Дейдиларки, алланинг сўзи юраклардаги меҳ-ридан эрлади. Оқанлари эса нажотбахшдир. Она аёл тарақан, юрагининг энг тўлиғи оғу-рармонларини ҳам шу аллага қўйиб айтади. Алла аёлнинг дилдин тилга кўчади, унинг меҳр-муҳаббати қилишиб, жонбахш эҳтиросга айла-нади. Сўнг оқанлар тўғида қанотланиб, му-рак гўдақнинг томиларига қўйилади. Қўйилаве-ради... Яна дейдиларки, алла сўзи Аллоҳ номи билан боғлиқ эмас. Қадимда аёллар ўз фар-зандларининг келажаги ахши бўлишини истаб «Боламга ўзинг имон бер, Аллоҳ!» «Боламга ўзинг инсоф бер, Аллоҳ!» дея яратгандан нажот сўраганлар. Бора-бора шу мунжот алла сўзига айланган экан...

Ешлари тўқсондан ҳам ошган табарруқ она-хон — Ҳозия янич биламан. Келинчақлар янги туғилган гўдақларини дастлаб шу аёлнинг қўли-га тутқизишди. Ая чақалоқчи олиб узок ду-ю қилади, сўнг ёш онага қараб: «Бўнға алла айт-тинг, болам. Алла эшитиб ўсан гўдак диниёти бўлади», дейдилар. «Бизга аллаларингиздан ўрга-тиб, аяжон» дейишди келинчақлар шунда. Йўқ, — дейди ая маънос тортиб. — Мен айтган алла-лар жуда фамбода эди. Сизлар бугунги кўннинг аллаларидан айтинглар. Яйраб-яйраб айтинг-лар... Шунда ая халёга қўмади. Қўз олдиндан ўтмиш хотирлари бири-бир ўта бошлайди.

«Муфтилла эшонга отаси томонидан назр қилинганда Ҳозия эшонига ўн учга кирганди. Эсида, у ток тағидида сўрида қўғирчоқ ўйнаб ўтирганда, қимлариди келиб уни ўраб-чирмаб олиб кетишди. Қиз бегона ховлида йиғлаб-сиқ-таб, ҳар кўни отасини қутар, «албатта келиб олиб кетдилар» дея ишонарди. Шу қўйи бир йил вақт ўтиб, Ҳозия она бўлди. Шундан сўнгги-на у тақдирга тан бериб, қўнқиди. Ҳозия бола-сининг бешинчи қўнқиб, ҳазин аллалар айтари-ди, алла айтган сайин овози титраб, қўларига ёш қўйилиб келаварарди. Манга, ўша алла:

Қўларимдан оққан сўзга хайрон бўлма, алла!

Катта бўлсан, онам қайи ҳазон бўлма, алла...

Замонлар ўтгани билан алланинг сўзи ҳам, оқанги ҳам ўзгариб бораверган. Аёл аллани за-монга мослаб айтган. Аёлнинг овози тўрт де-вордан чиқмаган пайларда айтган аллалар жуда фамли ва шикаста бўлган. Буни катта она-нинг ҳўқояларидан эшитганман. Улар бир кўни менга ўзининг аччиқ қисматини гапириб бер-ганди.

«Қўшотинли Тўрақўбояга узатишганида ўн беш ёшда экамлар. Орадан йил ўтиб, ўғил қўри-шибди. Олдинги икки хотинидан ҳам фарзанд қўрмаган бой қўноғи кетиб, ўч кеча-кўндуз элға ош тортибди. Келди-қотдилар барҳам тоғдан, бой иккала хотинини болага ва эмизликли онага қарашга мажбурлабди. Қўндошлар бой олдида ширин сўз биллиб туршаркану, қўндошлари бола ва онага тинимли азоб беришаркан. Яна «бойга

айтсанг, болангни ўлдирамиз» деб қўрқитишар-кан. Шу-шу ёш она дарди ичиди, узун тўнлари гўдакка фарёд аралаш алла айтиб тоғ орти-раркан. Бир кўни икки қўндош тил бириктириб, онани тепкилашавтган пайда бой эшикдан ки-риб келибди. Шундан сўнг ҳамма сир очилиб-ди. Бой шу қўнқиб иккала хотинини ҳайдаб юбо-рибди. «Ўша воқеа сабаб бўлиб, қўндошлик ба-лосидан қутулгандим» дердилар оғир ўф тор-тиб катта онам.

Очлик замонларида айтган аллаларда юпа-тувчи оҳанг қўнқирок бўлган. Бу аллалар аёл-нинг сабру тоқати, қаноати ва дарёдиллигини ифода этган:

Бу қўлар ўтар-кетар, жоним болам, алла!

Яхши қўлар ҳам етар, жоним болам, алла!

Хўмлар тўла дон бўлар, алла болам, алла!

Сават тўла дон бўлар, алла болам, алла!

Уруш йиллари фақат эркакларни эмас, аёл-ни ҳам минг бир синовдан ўтказди. Унинг ал-лалари оғир йилларда фарзандига паноҳ бўлди, ибрат бўлди. Бу аллаларни эшитган гўдақлар мард ва жасур, бардошли ва ўқтам бўлиб во-ға етдилар. Аллалар эса галабаги ишон ва эртанги кўнға умид қўшичи бўлиб жаранглай-верди:

Жанга кетсан отаси омон қайтсин, алла!

Яхши қўлар ҳам етар, жоним болам, алла!

Кейин улар қўрқарим, ушала болам, алла!

Сенга тўйлар қиларимиз, алла болам, алла!

Гўдакка алла айтиш — момомерос фазилат аслида. Бизнинг қўларимизда эса аллалар қай-та кашф этилиб, қўнғилларга, уйларга қайди. У янада чирой оқиб, қайта сайқал топиб ҳар бир онанинг ёруғ умиди бўлиб, баралла айтил-моқда. Ҳаётбахшлик, умид ва ишонч бўлиб бу аллаларда. Унда шу қадар қудратли қўл борки, у онанинг болага, боланинг онага тенгсиз му-ҳаббатининг ягона тисмолдир.

Бундан минг йиллар илгари яшаб ўтган машҳур Аллома, тиббиёт илмининг сўлтони Абу Али ибн Сино ҳам гўдақнинг бечўқсон қамолга етишида алланинг аҳамияти беҳисаб эканлиги-ни таъкидлаганлар. Унинг бир асаридида шундай дейилди: Боланинг микозини қуяйтироққоқ ўн ун-га икки нарсани қўлламоқ лозим. Бирини бола-ни аста-секин тебатиш, иккинчисини уни ула-тиш ўн одат бўлиб қолган муски ва алла-лардир. Шу иккисини қабул қилиб микдорига қараб боланинг танаси билан бадантарбия ва руҳи билан мускига бўлган истеъдоди ҳосил қилинади.

Аёл ўчин она бўлмоқдан ўзга бахт йўқ. Аёл ўчин бешиқнинг ёндин ҳам кўра муқаддасроқ тахт йўқ. Аллалардаги оҳанг тилга кириб, у бола қўлига меҳр-оқибатнинг, садоқатнинг тарки-маси бўлиб, қолаверади. Гўдакка юртига му-ҳаббат тўйғусини уйғотди, уни жасурликка даъ-ват этди. Зеро, истислоқ тоғторларни ранг-баранг аллаларга тўқидур. Бу аллалар тинч ва осойишта ҳаётимизнинг гўзал қўшиғи бўлиб шўқчан жаранглайверди:

Ўрмонларда донг қотиб айтқичлар ухлайди,

Тоғларда бош қўлиб қайқичлар ухлайди,

Сен ҳам энди ором ол, қўзларини юм, алла,

Пешонаси ярқирок, бағри бутун болалар...

«Пешонаси ярқирок» бағри бутун болалар — юртимизнинг эгалари. Бугуннинг аллалари улар-ни шунга даъват этди. Зеро, аллалари омон бўлган юртининг болалари ҳам омондир. Эй, сен бахтиёр она! Эй, дилбар келинча! Алла айт-ғай, токи аллаларнинг юртининг тинчлик қўш-қиларига ҳамоҳан бўлсин.

Гулчехра ЖАМИЛОВА.

Қўнғилли ҳордиқ.

• 10 июнь — шанба (ойнинг 8-9 кўни)

Шу кеча қўндошда ой сайёрасининг инсонга таъсири салбий бўлади. Турли хилдаги ада-шиш ва вассасалардан қочишга ҳаракат қилинг. Қайгули оғир ҳаётларга берилманг. Мазкур кеча-қўндош давомиди кўзгада ўзин-гизга қараманг.

Нафас қишиш хасталигидан азият чекувчи беморлар айниқса эҳтиёт бўлишлари керак. Таомдан захарланган хавфи бор. Сипиритли ичимликдан ўзингизни тортингизиз маъ-кул. Орқанинг пастки қисми, буйрақлар, эн-докрин тизими хасталикларга мойил бў-лади. Айниқса ошқозон ости безига эҳтиёт бўлинг.

Тушларингиз пун бўлади.

• 11 июнь — ақшанба (ойнинг 9/10 кўни).

Бу кун ҳам мураккаб бўлиб, ҳамма нарсасида эҳтиёткор бўлганингиз маъкул. Тур-ли алдовларга берилиш хавфи бўлиб, бун-дан кейинчалик аччиқ афсусланиб юриши-нгизга тўғри келиши мумкин. Шу кун одам аниқса турли таъсирларга берилувчан бў-лади. Шунинг учун ўнчалик таниш бўлмаган

ларни намоён этиш, қўполлик қилишдан ўзингизни асранг. Атрофингиздаги уйғун-ликни бузиш бунга журъат этганлар учун ҳалокатли таъсир эти

